سوال امتحان درس: فارسی«۳»	پایه: دوازدهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع: ۱۰/۵ صبح	رشته: انسانی و تجربی
نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۶	تعداد صفحات : ۳	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه
دانش آموزان روزانه در نوبت اول سال ۱۴۰۲		مدیریت آموزش و پرورش بندرترکمن- دبیرستان نوین	

ردیف	سوالات	بارم
۱	**قلمرو زبانی (۷ نمره)** معنای واژگان مشخص شده را بنویسید. الف) تو نماینده فضلی تو سزاوار ثنایی « » ب) تخم خرمایی به تربیتش نخل باسق گشته « » ج) بخروش چو شرزه شیر ارغند « » د) چشمه آب سردی که در تموز سوزان کویر از دل یخچالی بزرگ بیرون می آید. « »	۱
۲	نادرست های املایی را بیابید. دست عنابت-نعمت بی دریق - غرفه های مسجد - تمام این مناضر - دیوار های غطور – طایر قدس	۰/۵
۳	املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) سواحل شرقی مدیترانه از زیباترین ..... (نواهی - نواحی) عالم است. ب) گفت: تا ... (داروقه – داروغه) را گوییم، در مسجد بخواب.	۰/۵
۴	در گزینه های زیر کدام شکل املایی داخل کمانک درست است؟ الف)که طاعتش موجب(غربت - قربت) است و به شکر اندرش مزید نعمت. ب)جزیره های کوچک و بزرگ مثل وصله های رنگارنگ بر(طیلثان - طیلسان)آبی مدیترانه دوخته شده بود. ج)آن شب نیز ماه با (تلالو - تلئلو) پرشکوهش از راه رسید . د)گفت از (بهر، بحر) غرامت جامه ات بیرون کنم	۱
۵	با توجه به بیت زیر به پرسش ها پاسخ دهید. «گفت نزدیک است والی را سرای آن جا شویم گفت: والی از کجا در خانه خمار نیست» الف) کارکرد «را » چیست؟ ب) با توجه به معنا کدام فعل اسنادی است؟	۰/۵
۶	در بیت زیریک ترکیب اضافی و یک ترکیب وصفی نشان دهید.ترکیب اضافی: ترکیب وصفی: « زین بی خردانِ سفله بستان دادِ دل مردمِ خردمند»	۰/۵
۷	نقش دستوری هر یک از واژه های مشخص شده را در ابیات زیر بنویسید « هر کسی از ظن خود شد یار من از درون من نجست اسرار من » «کز نیستان تا مرا ببریده اند از نفیرم مرد و زن نالیده اند»	۱

www-kanoon.ir

۸	نوع «وابسته وابسته» را در گروه های اسمی زیر تعیین کنید. الف) قلم این معلم: ب) هفت فرسخ راه: ج) هوای نسبتاً گرم: د) بانک اعتبارات ایران:	۱
۹	نوع حذف را در هریک از موارد زیر تعیین کنید الف) گر آتش دل نهفته داری سوزد جانت، به جانت سوگند « » ب) در هر نفس دو نعمت موجود است و بر هر نعمتی شکری واجب. « »	۱
۱۰	**قلمرو ادبی (۵نمره)** بیت زیر را از نظر کاربرد جناس همسان(تام) بررسی کنید. « نی حریف هر که از یاری برید پرده هایش پرده های ما درید»	۰/۵
۱۱	در عبارت « بدان که از جمله نام های حُسن یکی جمال است و یکی کمال» کدام واژه ها « سجع » دارند؟	۰/۵
۱۲	آرایه مشترک ابیات زیر اسلوب معادله است یا حُسن تعلیل ؟ یک دلیل بنویسید عشق چون آید برد هوش دل فرزانه را دزد دانا می کشد اول چراغ خانه را محرم این هوش جز بی هوش نیست مر زبان را مشتری جز گوش نیست	۰/۵
۱۳	با توجه به ابیات:«تا وارهی از دم ستوران/ وین مردم نحس دیو مانند با شیر سپهر بسته پیمان/با اختر سعد کرده پیوند الف) شیر سپهر استعاره از چیست؟ ب) مفهوم کلی دو بیت خلق کدام آرایه را به یاد می آورد؟	۱
۱۴	در ابیات زیر مجاز و کنایه را پیدا کنید و مفهوم آن را بنویسید. در پیشگاه اهل خرد نیست محترم هر کس که فکر جامعه را محترم نداشت در دفتر زمانه نامش فتد از قلم هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت	۰/۵
۱۵	نام نویسندگان آثار زیر را بنویسید ۱) تذکره الاولیا: ۲) فیه ما فیه: ۳)از پاریز تا پاریس: ۴) قصه شیرین فرهاد:	۱
۱۶	سروده های زیر را کامل کنید. الف)..... آن گه رسی به خویش که بی خواب و خور شوی ب) وین نغمه محبت ، بعد از من و تو ماند	۱

www-kanoon-ir

۱۷	**قلمرو فکری (۸نمره)** *معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. ۱) خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد زاشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است ۰/۷۵ ۲)سینه خواهم شرحه شرحه از فراق تا بگویم شرح درد اشتیاق ۰/۵ ۳)در این دو شهر تنها سرپری زدیم .۰/۲۵ ۴)برکن ز بُن این بنا که باید از ریشه بنای طلم برکند۰/۵ ۵)سر من از ناله من دور نیست لیک چشم و گوش را آن نور نیست ۰/۵ ۶) و صبح هنگام چریغ آفتاب کنار قنات حسنی اتراق کردیم ۰/۵ ۷)عشق هرکسی را به خود راه ندهد و به همه جایی مأوا نکند و به هر دیده روی ننماید ۰/۵ ۸)مزینان را برانگاره عشق آبادش ساخنه اندو هنوز بر همان مُهر و نشانش که بود۰/۵	
۱۸	مصراع های زیر به کدام پدیده اجتماعی زمان شاعر اشاره می کند؟ الف)گفت جرم راه رفتن نیست،ره هموار نیست. ب)گفت دیناری بده پنهان و خود را وارهان	۰/۵
۱۹	در بیت های زیر مقصود مولوی از نی و نیستان چیست؟ بشنو این نی چون حکایت می کند / از جدایی ها شکایت می کند کز نیستان تا مرا ببریده اند / در نفیرم مردو و زن نالیده اند	۰/۵
۲۰	با توجه به عبارت زیر دو پایه رسیدن به عشق را بنویسید. « پس اول پایه معرفت است و دوم پایه محبت و سیم پایه عشق و به عالم عشق نتوان رسید تا از معرفت و محبت دو پایه نردبان نسازد»	۰/۵
۲۱	در نوشته « پرده ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفه روزی به خطای منکر نبرد» سعدی بر دو صفت الهی تاکید دارد آن دو را بنویسید.	۰/۵
۲۲	مفهوم جمله « در کویر خدا حضور دارد» چیست؟	۰/۵
۲۳	با توجه به بیت زیر از « دماوندیه » منظور از بخش های مشخص شده چیست؟ ای مادر سر سپید بشنو این پند سیاه بخت فرزند	۰/۵
۲۴	سروده زیر را می توان نمایانگر کدام صفت برجسته گوینده آن دانست؟ « با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت»	۰/۵
۲۵	با توجه به بیت زیر شاعر چه چیزی را عامل فراموش شدن یک ملت می داند؟ در دفتر زمانه فتد نامش از قلم هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت	۰/۵
	موفق باشید.	جمع: ۲۰

www-kanoon-ir